

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти *перший(бакалаврський)*

Галузь знань *081 «Право»*

Спеціальність *081 «Право»*

Освітня програма *081 «Право»*

Статус навчальної дисципліни *обов'язкова*

Мова навчання *українська*

Дніпро –2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Протокол від 31.08.2023 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 29.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право»

(підпис)

Ольга ЧЕПІК-ТРЕГУБЕНКО

(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Протокол від 28.08.2023 № 1

Екологічне право // Робоча програма навчальної дисципліни. –
Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. 2023. –
21 с.

РОЗРОБНИК:

1. Доцент кафедри цивільно-правових дисциплін, к.ю.н., доцент Карпенко Роман Валерійович

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Начальник управління по роботі з персоналом центрального органу управління Служби судової охорони Обушенко Олександр Миколайович
2. Перший проректор Дніпровського гуманітарного університету, кандидат юридичних наук, доцент Алфьорова Тетяна Миколаївна.

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	2	
Загальна кількість годин:	60	
Рік підготовки:	2023-2024	2023-2024
Семестр:	4	4
Лекції	20	6
Семінарські		6
Практичні	10	
Самостійна робота	60	48
Індивідуальні завдання (курсова робота):		
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	

** Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) розробляється на повний цикл навчання за навчальною дисципліною, тобто зазначаються усі семестри викладання за ОП, якщо дисципліна викладається декілька років.*

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Екологічне право» є:

навчальна – приватне забезпечення всебічної підготовки шляхом набуття знань щодо специфіки правового регулювання суспільних відносин, що складаються у сфері забезпечення раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, охорони та відновлення природних об'єктів та інших сферах, що складають предмет екологічного права, а також набуття студентами практичних умінь та навичок у сфері тлумачення, реалізації, застосування норм екологічного права;

розвиваюча – засвоєння студентами форм, способів, засобів, прийомів, методів наукового та практично-орієнтованого мислення, пов'язаного із професійно-юридичним опануванням теоретичного та нормативно-правового матеріалу галузі екологічного права;

виховна – приватне забезпечення становлення позитивно орієнтованої особистості шляхом засвоєння ними основних морально-правових ідеалів українського суспільства, підтримання і розвиток у студентів таких позитивних моральних якостей, як справедливість, чуйність, відданість принципам свободи, верховенства права та іншим, нетерпиме ставлення до будь-яких порушень законності, патріотизм, прагнення постійно підвищувати рівень свого професійного, морально-вольового, ділового, особистісного розвитку тощо.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни є доповнення теоретичних знань з правознавства, що дає можливість сформулювати більш повне уявлення про національну правову систему та взаємозв'язку між різними галузями права. Знання з екологічного права мають важливе значення для екологічного, цивільного, кримінального та адміністративного судочинства тощо.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Екологічне право»

Згідно з вимогами освітньої програми Здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

1) на понятійному рівні: поняття екологічного права комплексної інтегрованої та спеціалізованої галузі права; його предмет, метод, принципи та їх особливості; систему та джерела екологічного права, поняття, класифікацію та особливості екологічних правовідносин, їх елементи; загальні засади екологічної політики й екологічної реформи в Україні; поняття, особливості та класифікацію суб'єктів екологічного права; правовий статус фізичних осіб як суб'єктів екологічного права; правовий статус юридичних осіб як суб'єктів екологічного права; правовий статус, особливості діяльності специфічних суб'єктів екологічних правовідносин; поняття, сутність, принципи, форми та методи державного регулювання еколого-правових відносин в Україні; систему та правове становище органів, що здійснюють державне регулювання у сфері раціонального використання

природних ресурсів в Україні; правове регулювання використання природних ресурсів.

2) на фундаментальному рівні: парадигму та методологію пізнання екологічного права; основні світоглядні ідеї, доктринальні положення науки екологічного права; основні, наріжні загальноприйняті у науці екологічного права наукові ідеї як найвищі форми розвитку наукового вчення про екологічне право;

3) на практично-творчому рівні: - способи та методи орієнтування та пошуку норм екологічного права у системі законодавства України; методiku вирішення практичних завдань з екологічного права; методiku тлумачення і застосування його норм, в тому числі системно з нормами суміжних галузей права;

вміти:

1) на репродуктивному рівні: відтворювати основні поняття та конструкції екологічного права; вирішувати тести та виконувати індивідуальні завдання;

2) алгоритмічному рівні: застосовувати загальні та спеціальні алгоритми аналізу інститутів екологічного права, самостійно працювати з нормативно-правовими актами;

3) на евристичному рівні: аналізувати положення та інститути екологічного права; визначати зміст певних фактичних відносин у сфері природокористування; давати вірну юридичну кваліфікацію означеним фактичним відносинам; тлумачити чинне законодавство, а так само і локальні нормативні акти; застосовувати чинне законодавство; виступати експертом та консультантом у навчанні інших; розробляти проекти процедурних, процесуальних та інших юридичних документів.

4) на творчому рівні: вичерпно, логічно та творчо викладати інформацію в усній і письмовій формі; ґрунтовно висловлюватися та дискувати, пов'язуючи при цьому теоретичний матеріал з екологічного права із конкретними практичними питаннями регулювання екологічних відносин.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

.СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

Пререквізити. (*Аграрне право, Теорія держави та права», Конституційне право*)

Постреквізити. (*Цивільний процес, Господарське право, Земельне право, Міжнародне приватне право, Право інтелектуальної власності, Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності*)

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 7. Скласти та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

ПРН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

ТЕМА 1. ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО Й ЕФЕКТИВНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.

Історичні форми взаємодії суспільства і природи, їх розвиток на сучасному етапі та закріплення в праві. Екологічна політика України: проблеми правового регулювання. Гарантування екологічної політики держави. Екологічна політика, ідеологія, культура. Екологічна функція держави в умовах ринкових відносин. Перспективи розвитку екологічного права. Екологічне право складається з сукупності правових норм, встановлених державою і націлених на забезпечення раціонального використання, забезпечення, відновлення та охорону природних ресурсів у інтересах максимального задоволення матеріальних потреб та моральних благ свого і майбутнього існування людей, забезпечення здорового природного середовища.

Предметом правового регулювання екологічного права є суспільно політичні відносини в галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Екологічне право як навчальна дисципліна складається з двох розділів: загальна частина, особлива частина.

Під джерелами права слід розуміти нормативні акти, які є юридичною базою для регулювання суспільних відносин. Джерела екологічного права послідовно впроваджують і закріплюють екологічну політику держави, сприяють її розвитку. Особливості джерел екологічного права. Види джерел екологічного права. Закони і підзаконні акти як джерела екологічного права. Конституція України в системі джерел екологічного права. Перспективи розвитку екологічного законодавства.

Гарантування екологічної безпеки в Україні. Подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Охорона екологічних прав та інститутів громадян України. Подальший розвиток екологізації суспільства. Аналіз Закону України "Про правий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи" від 27 лютого 1991 року. Основні положення Закону.

Основні екологічні права та обов'язки громадян України. Закріплення їх у законодавчих актах. Суб'єкти та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Форми і методи захисту прав суб'єктів у галузі охорони навколишнього середовища. Екологічні програми. Екологічна експертиза та її види. Державний та громадський контроль.

ТЕМА 2. ПРАВОВІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ І ОХОРОНОЮ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА.

Поняття і зміст державного управління природокористування. Органи управління природокористування та їх компетенція. Зміст права природокористування. Підстави припинення права природокористування.

Державне управління в галузі природокористування полягає в організації раціонального природокористування. Принципи управління природокористування: Види управління в галузі природокористування. Загальне та спеціальне природокористування. Поняття кадастру. Кадастр - це звід (зведення) основних відомостей про той чи інший об'єкт природи.

Їх види: органи управління природокористуванням. Компетенція з цього питання ВР України, Кабінету Міністрів України, місцевих Рад народних депутатів, а також спеціально вповноважених на це державних і громадських організацій. Поняття екологічних прав громадян. Гарантії захисту екологічних прав. Способи захисту екологічних прав.

ТЕМА 3. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ВОД В УКРАЇНІ.

Склад водного фонду. Юридична класифікація водних об'єктів. Води загальнодержавного та місцевого значення. Право власності на води. Суб'єкти, об'єкти, підстави виникнення, зміни і припинення права власності на води. Форми і методи захисту права на води.

Види водокористувачів: первинні і вторинні. Види водокористування: загальне і спеціальне. Державний облік вод. Види відповідальності за порушення водного законодавства. Дисциплінарна, адміністративна, цивільно-правова, кримінальна відповідальність. Водний кодекс України, його характеристика та основні положення.

ТЕМА 4. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ РОСЛИННОГО СВІТУ. ПРАВО ЛІСОКОРИСТУВАННЯ ТА ЙОГО ОХОРОНА.

Ліс як об'єкт правової охорони. Заходи щодо охорони лісів. Відповідальність за порушення лісового законодавства. Нормативно-правові акти в галузі забезпечення і охорони лісів.

Ліс, як об'єкт правового регулювання, відтворення та охорони. Лісовий фонд України. Корисні властивості лісів. Групи лісів: водоохоронні, санітарно-гігієнічні та оздоровчі. Право лісокористування. Лісовий фонд - запаси деревини, призначеної для щорічної заготівлі під час рубок головного користування. Економічне стимулювання використання, відтворення, захисту та охорони лісів. Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну порушенням лісового законодавства, її особливості.

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ТВАРИННОГО СВІТУ.

Державний кадастр тваринного світу, державний контроль в галузі використання і охорони тваринного світу, загальне використання об'єктів

тваринного світу, спеціальне використання об'єктів тваринного світу, лімітування в галузі використання об'єктів тваринного світу, любительське і спортивне рибальство, мисливство, охорона тваринного світу, такси нарахування розміру стягнень, юридична відповідальність за порушення законодавства про тваринний світ.

Тваринний світ як об'єкт правового регулювання використання, відтворення та охорони. Організаційно-правові заходи охорони тваринного світу. Відповідальність за порушення лісового законодавства. Нормативно-правові акти в сфері правового регулювання й охорони тваринного світу.

Поняття, предмет та принципи фауністичного права. Суб'єкти, об'єкти, зміст фауністичних правовідносин. Право власності на тваринний світ. Форми права власності на тваринний світ. Право використання тваринного світу, його форми і види. Спеціальне використання об'єктів тваринного світу. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони тваринного світу. Правові засади здійснення моніторингу і контролю за додержанням законодавства про тваринний світ. Червона книга України. Правове забезпечення охорони тваринного світу. Зміст правової охорони тваринного світу. Правові форми охорони тваринного світу. Особливості майнової відповідальності за заподіяну тваринному світу шкоду. Підстави адміністративної та кримінальної відповідальності. Закон України “Про тваринний світ” від 3 березня 1993р., його основні положення

ТЕМА 6. ПРАВОВА ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.

Атмосферне повітря, контрольні-наглядові заходи охорони атмосферного повітря, нормативи в галузі охорони атмосферного повітря, обмежувальні заходи охорони атмосферного повітря, організаційно-економічні заходи охорони атмосферного повітря, організаційно-попереджувальні заходи охорони атмосферного повітря, охоронно-відновлювальні заходи охорони атмосферного повітря, повітряний простір, юридична відповідальність за порушення вимог охорони атмосферного повітря.

Атмосферне повітря як об'єкт охорони. Правові засоби запобігання забруднення атмосферного повітря. Нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Додержання вимог щодо атмосферного повітря при проектуванні будівництв та реконструкції промислових об'єктів. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону атмосферного повітря.

Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, охорони і використання. Законодавство про охорону атмосферного повітря. Суб'єктивний, об'єктивний склад та зміст атмосферних правовідносин. Правове регулювання використання атмосферного повітря. Стандартизація і нормування в галузі охорони і використання атмосферного повітря. Нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Особливості юридичної відповідальності в галузі охорони атмосферного повітря. Майнова,

адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони атмосферного повітря.

ТЕМА 7. ПРАВОВА ОХОРОНА НАДР В УКРАЇНІ.

Вигодування корисних копалин, геологічна інформація, геологічне вивчення надр, гірничий відвід, державна експертиза та оцінка запасів корисних копалин, державний геологічний контроль та нагляд, державний облік корисних копалин, дозвіл на користування ділянкою надр, корисні копалини загального призначення, корисні копалини спеціального призначення, надра, плата за користування надрами, правова охорона надр, юридична відповідальність за порушення законодавства про надра.

Надра як об'єкт правової охорони. Поняття і зміст правової охорони надр. Відповідальність за порушенням законодавства про надра. Нормативно-правові акти в сфері охорони надр України.

Особливості правового режиму надр. Фонд надр. Право власності на надра. Суб'єкти та об'єкти права власності на надра. Зміст права власності на надра. Правові форми і методи захисту права власності на надра. Право користування надрами та його види. Правові форми видобуття корисних копалин. Правові засади видобування корисних копалин місцевого значення. Правова охорона надрового забезпечення екологічної безпеки в процесі охорони і використання надр. Порушення законодавства про надра як підстави адміністративної і кримінальної відповідальності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2, 1.3 Додатки 1.1, 1.2, 1.3. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни *«Екологічне право»* передбачено:

для денної форми навчання– залік;

для заочної форми навчання– залік.

Критерієм успішного проходження здобувачем підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитиву оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Для навчальної дисципліни «Екологічне право» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних та групових завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Аудиторна робота

Бали	Пояснення
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Студент, не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює

	терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті.

Самостійна та індивідуальна робота

За самостійну та індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності.

Бали	Вид завдання
30	Написання та публікація наукової статті у фаховому виданні (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
15	Написання та публікація тез доповіді на конференції (за наявності опублікованих матеріалів із вказівкою на керівника)
до 5	Підготовка мультимедійної презентації (мінімум 20 слайдів) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість слайдів, грамотність та правильність викладення інформації, послідовність викладення інформації, наявність висновків з розглянутих питань та теми в цілому.
до 5	Підготовка тестових питань (мінімум 20 питань, одне питання – 4 варіанти відповіді) з обраної теми (оцінюється максимум в 5 балів). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: кількість тестових питань, грамотність та правильність написання питання та відповідей до нього.
до 5	Підготовка 5 практичних задач з обраної теми (одна практична задача оцінюється максимум в 1 бал). При виставленні балів до уваги беруться наступні фактори: комплексність у написанні умов задачі та поставлених до неї питань чи завдання, грамотність.

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *081 «Право»*
на **2023 / 2024** навчальний рік

Форма навчання: ДЕННА **Обсяг:** 3 кредитів ЄКТС (90 годин)

Навчально-науковий інститут права та інноваційної освіти
Курс 2 Група **ЮД-241, ЮД-242, ЮД-243, ЮД-244, ЮД-245, ЮД-246,
ЮД-247**

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1.	Екологічне право в правовій системі України. Правове забезпечення організації раціонального й ефективного природокористування. Забезпечення екологічної безпеки	20	6	2		2	10
2.	Правові основи управління природокористуванням і охороною навколишнього природного середовища	20	6	2		2	10
3.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони вод в Україні	20	6	4		2	10
4.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу. Право лісокористування та його охорона	10	6	2		2	10
5.	Право врегулювання використання і охорони тваринного світу	10	6	4		2	10
6.	Правова охорона атмосферного повітря	5	6	2			5
7.	Правова охорона надр в Україні	5	6	4			5
	Разом за семестр	90	30	20		10	60
Форма підсумкового контролю		Залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. №1.

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін

Володимир КИЯН

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність **081 «Право»**
на **2023 / 2024** навчальний рік

Форма навчання: ЗАОЧНА Обсяг: 2 кредитів ЄКТС(60 годин)

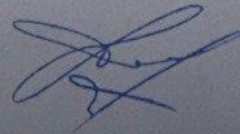
Навчально-науковий інститут заочного навчання та підвищення кваліфікації

Курс 2 Група **ЮЗ-241, ЮЗ-242**

№ теми (згідно з РПНД)	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				С/Р та І/Р
			Всього	Лекції	С/З	П/З	
1.	Екологічне право в правовій системі України. Правове забезпечення організації раціонального й ефективного природокористування. Забезпечення екологічної безпеки	20	6	2	2		10
2.	Правові основи управління природокористуванням і охороною навколишнього природного середовища	20	6	2	2		10
3.	Правове забезпечення раціонального використання і охорони вод в Україні	20	6	2	2		10
4.	Правове забезпечення використання та охорони рослинного світу. Право лісокористування та його охорона	10	6				10
5.	Право верегулювання використання і охорони тваринного світу	10	6				10
6.	Правова охорона атмосферного повітря	5	6				5
7.	Правова охорона надр в Україні	5	6				5
Разом за семестр		60	30	6	6		48
Форма підсумкового контролю		Залік					

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. №1.

Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін

Володимир КИЯН

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Освітній ступінь *бакалавр*
Спеціальність *081 «Право»*

на **2023 / 2024** навчальний рік

1. Конституція України (із змінами) від 28 червня 1996р. URL:
www.rada.gov.ua
2. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року. URL:
www.rada.gov.ua
3. Водний кодекс України від 6 червня 1995 року. URL:
www.rada.gov.ua
4. Кодекс України Про надра від 27 липня 1994 року. URL:
www.rada.gov.ua
5. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 року. URL:
www.rada.gov.ua
6. Повітряний кодекс України від 4 травня 1993 року URL::
www.rada.gov.ua
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення URL::
www.rada.gov.ua

акти міжнародного права:

1. «Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» від 25.06.1998 р. // Закон і бізнес. – 2002. Листоп. - № 44.

2. Меморандум між Урядом України і Урядом Республіки Грузія про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища від 13.04.1993 р. // Офіційний вісник України. – 2005. - № 24 (01.07.2005). – Ст. 1384.

закони:

1. Про аквакультуру : Закон України від 18 вересня 2012 р., № 5293-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 43. – Ст. 616.
2. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991р. // Відомості ВР України-1991-№ 41.
3. Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 14, ст.97

4. Про екологічну мережу: Закон України від 24.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 45, ст.502
5. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.198
6. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 21.06.2001 року// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 50, ст.678
7. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р.// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 34, ст.502
8. Про об'єднання громадян: Закон України від 16 червня 1992р.// ВВР України -1992-№ 34-ст.504
9. Про екологічну дисципліну: Закон України від 9 лютого 1995р. //ВВР України-1995- № 8-ст.54.
10. Про екологічну експертизу Закон України від 9 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 8. - Ст. 54.
11. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р.(із змінами та доповненнями) //Відомості ВР України.- 2005.- № 2.- ст.38.
12. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості ВР України.- 2001.- №15.- ст.7.
13. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 48. - Ст. 650.
14. Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27 лютого 1991р. //Відомості ВР України-1991-№ 16 - ст. 198; 1992 № 13. ст.177; № 37 ст.541.
- 15.Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України //ВВРУ України - 1992 р - №13-ст 178; №37-ст 543; 1996 р - №13-ст 11.

підзаконні акти:

1. Положення Про Державне агентство водних ресурсів України: Указ Президента України від 13 квітня 2011 року № URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/453/2011>
2. Про Концепцію розвитку водного господарства України. Постанова Верховної Ради України від 14 січня 2000 року // Офіційний вісник України. - 2000. - № 5.- Ст. 146.
3. Про затвердження Порядку справляння збору за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 липня 1998 року № 1012 // Офіційний вісник України. - 1998. - № 27. - Ст. 997.
4. Про затвердження Порядку справляння компенсації за добування (збирання) видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України: Наказ Мінекобезпеки України від 14.06.1999 № 129 URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0421-99>
5. Про порядок ведення державного земельного кадастру: Постанова

Кабінет Міністрів України від 12.01.1993 № 15. URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93-п>

6. Положення про порядок ведення державного кадастру тваринного світу: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 1994 р. № 772. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/772-94-п>

7. Про Положення про Міністерство надзвичайних ситуацій України: Указ Президента України від 06.04.2011 № 402/2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/402/2011>

8. Про Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України: Указ Президента України від 13.04.2011 № 452/2011 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/452/2011>

9. Про затвердження Положення про обласні управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України: Наказ Мінагрополітики України від 21.03.2012 № 134 URL:: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0729-12>

10. Про затвердження Положення про органи рибохорони Державного агентства рибного господарства України: Наказ Мінагрополітики України від 19.01.2012 № 26 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0379-12>

11. Про затвердження Основних напрямів державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки. Постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 р. № 188/98-ВР // Відомості Верховної Ради України.- 1998.- № 38-39.- ст.248.

12. Про Концепцію розвитку водного господарства України. Постанова Верховної Ради України від 14 січня 2000 року // Офіційний вісник України. - 2000. - № 5.- Ст. 146.

Підручники:

1. Андрейцев В.І. Екологічне право: підручник. К.:Вентурі, 2015. – 616 с.

2. Андрейцев В.І. Екологічне право: Особлива частина: підручник. К.: Істина, 2015. 580 с.

3. Аграрне, земельне та екологічне право України. Особлива частина. Під ред. проф. О.О. Погрібного. Х.: ООО Одісей, 2019. – 480 с.

4. Екологічне право України. Академічний курс: підручник для студ. вищих навч. закл. / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького; Київський ун-т права / Юрій Сергійович Шемшученко (заг.ред.). 2-ге вид. К. : Юридична думка, 2018. 720с.

5. Кобецька Н.Р. Екологічне право України. Підручник. 2-ге видання, перероблене і доповнене. Київ. Видавництво: Юрінком Інтер, 2018. 352с.

6. Бойчук Ю.Д., Шульга М.В. та ін. Основи екології та екологічного права: Навчальний посібник: - 2-ге вид., випр. і доп. -Суми: ВТД «Університетська книга»; К.: Видавничий дім «Княгиня Ольга», 2015. 368 с.

7. Екологічне право ЄС: Програма Тасіс Європейського Союзу в Україні. — К. : ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2014. 158с.

8. Білявський Г.О. та ін. - Основи екології: Підручник / Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю. Костіков.-2-ге вид.- К.: Либідь, 2015.- 408 с.

9. Костицький В.В. Економіко-правовий механізм природокористування та охорони навколишнього природного середовища. Розділ 9 // Екологічне право України. Академічний курс: Підручн. – 2-ге вид. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ Видавництво Юридична думка , 2015. – 460 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Балюк Т. І. Екологічне право України (Конспект лекцій у схемах) (Загальна і Особлива частини). К.: Атіка, 2016. 484 с.

Бевзенко В. М. Адміністративно-земельне право України : навч. посіб. / В. М. Бевзенко. Київ : Алерта, 2015. 180 с.

2. Екологія та екологічне право: [навч. посібник] / Р.А. Кизима (ред.). — Вид. 2-ге, допов. Т.: Підручники і посібники, 2019. 334с.

3. Екологічне законодавство України: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 13-14 грудня 2017 р. / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого; НДІ держ. будівництва та місцевого самоврядування АПрН України; Державне управління охорони навколишнього природного середовища в Харківській області / Ю.П. Битяк (ред.) Х.: Право, 2018. 184с.

4. Екологічне право України. Загальна частина [Текст] : навч. посіб. / [І.В. Бригадир, В.А. Зуєв, О.М. Шуміло; за ред.: О.М. Шуміло]; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2015. 291 с.

5. Екологічне право України. Особлива частина [Текст] : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. / О.М. Шуміло, В.А. Зуєв, І.В. Бригадир та ін.] ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. К.: Центр учбової літератури, 2015. 431 с.

6. Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб. / [О. М. Шуміло, І. В. Бригадир, В. А. Зуєв та ін.] ; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Х. : ХНУВС, 2014. 386 с.

7. Ільків Н.В. Екологічне право у діяльності органів внутрішніх справ України: навч.- практ. посібник / Львівський держ. ун-т внутрішніх справ — Л. : ЛьвДУВС, 2017.144с.

8. Екологічне право: навч. посіб. / І.Б. Мачуська; ДВНЗ Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. К.: КНЕУ, 2019. 301 с.

9. Екологічне право в малюнках і схемах для всіх / С.В. Разметаєв (ред.). — Х.: Харківська обл. орг. Всеукраїнської екологічної ліги, 2014. 46с.

10. Екологічне право : підруч. [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / за ред . А. П. Гетьмана. Х. : Право, 2015. 432 с.

11. Екологічне право України. Акад. курс : підруч. – [2-ге вид.] / за заг. ред . Ю. С. Шемшученка. – К. : ТОВ «Вид-во «Юрид. думка», 2018. –720 с.

12. Екологічне право України : підруч. [для студ. вищ. навч. закладів] / за ред . І. І. Каракаша. Одеса : Фенікс, 2015. 788 с.

13. Теорія держави і права : підруч. [для студ. юрид. вищ. навч. закл.] / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Х. : Право, 2016. 368 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики : монографія / Н. Р. Кобецька. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2016. – 271 с.

2. Кобецька Н. Р. Договірне регулювання природноресурсових відносин / Н. Р. Кобецька, В. В. Семків // Договір як універсальна форма правового регулювання : монографія / за заг. ред. В. А. Васильєвої. – Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2016. – С. 334–351.

3. Кобецька Н. Р. Кримінально-правова політика у галузі злочинів проти довкілля: проблеми та сучасні тенденції / Н. Р. Кобецька // Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми : монографія / за ред. П. Л. Фріса, В. Б. Харченка. – Івано-Франківськ-Харків, 2016. – С. 332-341.

4. Шершун С.М. Еколого-правове регулювання лісокористування в Україні : Автореф. дис. ... канд. юрид.наук : 12.00.06. — К., 2015. — 20 с.

5. Комарницький В.М. Поняття права спеціального природокористування // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ. – 2013. - №1.

6. Комарницький В. Питання співвідношення права власності та права спеціального природокористування Бюлетень Міністерства юстиції України. 2015. №6.

7. Комарницький В. Формування права соціального природокористування: питання визначення. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2015. - №6.

8. Терещенко С.В. Перспективи оновлення правової бази господарського природокористування . Правовое обеспечение рационального использования природных ресурсов в сфере хозяйствования. – 2015. -27 октября - 5 ноября.

9. Овчаренко Р. Економіко-правові проблеми впровадження систем екологічного управління. Правовое обеспечение рационального использования природных ресурсов в сфере хозяйствования. – 2015. -27 октября - 5 ноября.

12. Степура Т. Рибиницький ставок – водний об’єкт чи гідроспоруда // Фонд державного майна. 20 років.

13. Кулинич П. Ф. Правовий режим земель водного фонду // Земельне право України: теорія і практика. 2015. №5-6. С 18-31.

14. Кулініч П. Право постійного землекористування: для кого воно постійне. Юридичний журнал. 2015.- №5.

Інтернет-ресурси

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.

Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>.

Судова влада України. URL: <https://court.gov.ua>.

Офіційний сайт Держгеокадастру. URL: <https://land.gov.ua/>.

Професійна правова система «МЕГА-НАУ». URL: <http://www.nau.com.ua>.

Журнал «Земельний вісник України». URL: <http://zemvisnuk.com.ua/>.

Земельна спілка України. URL: <http://zsu.org.ua>.

Міжнародна благодійна організація «Екологія. Право. Людина». URL: <https://epl.org.ua/>.

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbu>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти, протокол від 28.08.2023 р. №1.

**Завідувач кафедри
цивільно-правових дисциплін**

Володимир КИЯН